

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความที่เกี่ยวข้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

หนังสือและบทความในหนังสือ

คณิ่ง ภาไชย. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน,
2549.

ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล : คำบรรยายเบื้องต้น : An introduction to private international law. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ภาคที่ 1: การจัดสรรเอกชนในทางระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2538.

_____. การยอมรับให้คนต่างด้าวผสมกลมกลืนในสังคมไทย : ข้อสำรวจกฎหมายปัญหา และทางเลือกนโยบาย. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540.

_____. คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546.

หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายกฎหมายสัญชาติ พร้อมด้วยพระราชบัญญัติสัญชาติ. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณาการ, 2516.

บทความ

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. "การจัดการขัดกันแห่งกฎหมาย." วารสารนิติศาสตร์ 16 (มีนาคม 2529) :
182-203.

_____ . “กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลในสถานะที่เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ.” วารสารนิติศาสตร์ 18 (มกราคม 2531) : 109-133.

_____ , “กระบวนการของรัฐในการควบคุมคนไทยที่มีองค์ประกอบต่างด้าว.” บทความเพื่อหนังสือพิมพ์ประจำปี พ.ศ.2541 ของคณะกรรมการเนติบัณฑิต สมัยที่ 50

_____ . “คำว่า “คนต่างด้าว” และการจำแนกประเภทของคนต่างด้าวในประเทศไทย.” ดูภาพ เล่ม 4 ปีที่ 43 (ตุลาคม-ธันวาคม 2539) : 150- 163.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. “กฎหมายสัญชาติใดที่จะต้องนำมาใช้กำหนดสิทธิในสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดา ?.” เอกสารประกอบการสอนสำหรับวิชากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. มีนาคม 2551

<http://www.archanwell.org/autopage/showpage.php?t=1&s_id=111&d_id=111>

_____ . “แนวคิดพื้นฐานในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล.”

<<http://learners.in.th/blog/Notes-of-ArchanWell-on-Private-International-Law/31699>> .มีนาคม 2551

_____ . “กฎหมายระหว่างประเทศคืออะไร ? จำแนกได้อย่างไรบ้าง ?.”

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=373&d_id=372>มีนาคม 2551

หนังสือและบทความที่เกี่ยวข้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและแนวคิดในการรับรองตัวบุคคล

หนังสือและบทความในหนังสือ

กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ. คนต่างด้าวในประเทศไทยคือใครบ้าง? มีจำนวนเท่าไร? ระบบฐานข้อมูลแบบไหนคือคำตอบ?..สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. พิมพ์ครั้งที่ 1, 2547.

กฤตยา อาชวนิจกุล และพันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. คำถามและข้อท้าทายต่อนโยบายรัฐไทยในมิติสุขภาพและสิทธิของแรงงานข้ามชาติ..สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. พิมพ์ครั้งที่ 1, 2548.

นพนิตี สุริยะ. แนวคิดและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

สุธาวิณี คุปต์หะญีเยร. งานของสหประชาชาติในด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน. พระนคร : กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, 2511.

สุวิษข พันธเศรษฐ. องค์การสหประชาชาติกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน : United Nations Organization and Declaration of Human Rights .พระนคร : โรงพิมพ์อักษรบริการ, 2511.

ศราววุฒิ ประทุมราช. สิทธิมนุษยชน : รวบรวมสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่สำคัญ. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิฟรีดริค เฮแบร์ท, 2544.

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544

_____ . รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยและเอกสารสำคัญเกี่ยวกับคนต่างด้าวในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544.

องค์การสหประชาชาติ. ประกาศสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน แปลจาก **Univesal declaration of human rights resolution of general assembly.** พระนคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2496.

บทความ

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. “ความเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติในประเทศไทยคืออะไร? ควรจัดการอย่างไร?” วันรพี. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2547 : 59-69.

_____ . “แนวคิดและวิธีการในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลตามกฎหมายไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง.” รพีสาร, (1) 2544 : 37 -49.

วิทยานิพนธ์

กัลยา เกียรติถาวรชัย. "สิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย". วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ดรฤณี ไพศาลพานิชย์กุล. "สิทธิในการมีเอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลในรัฐไทย". วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

อารยา ชินวรโกมล. "สิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

อรวรรณ รอดสังวาลย์. "สิทธิในการมีสุขภาพอนามัยดีของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

สุภาพรพรรณ ขวัญทอง. "การเกิดภายใต้กฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศ". วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

สุวรรณณี เข้มเจริญ. "สิทธิในการศึกษาของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

อัญชลี กิจธนไพบุลย์. "สิทธิในการอาศัยอยู่ในประเทศไทยของคนไร้สัญชาติ." วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

เอกสารอื่นๆ

การกำหนดความเป็นไทยของบุคคลบนพื้นที่สูง. เอกสารประกอบการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
ลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง, 2543.

ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. รายงานการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาสิทธิ
มนุษยชน ซึ่งแต่งตั้งโดยมติของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญทั่วไป), 2543.

ปัญหาการจดทะเบียนการเกิด : รายงานการสัมมนาคุ้มครองสิทธิเด็ก .”รายงานการสัมมนา
คุ้มครองสิทธิเด็กเรื่องปัญหาการจดทะเบียนการเกิดของเด็กทุกคนที่เกิดในประเทศไทย. วันที่
12 กันยายน 2545

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. “เป้าหมาย-วิธีการวิจัยและพัฒนา ในโครงการวิจัยผลกระทบของความไร้รัฐ
และความไร้สัญชาติของเด็ก เยาวชน และครอบครัวในสังคมไทย : การตรวจสอบปัญหา
และแนวคิดในการแก้ไขปัญหา.”. วันที่ 5 กรกฎาคม 2547
<<http://www.archanwell.org/office/download.php?id=403&file=377.pdf&fol=1>>

_____ . “ข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหาคนไร้รัฐและคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.
เอกสารภายใต้โครงการวิจัยผลกระทบของความไร้รัฐและความไร้สัญชาติของเด็ก
เยาวชน และครอบครัวในสังคมไทย : การตรวจสอบปัญหาและแนวคิดในการแก้ไข
ปัญหา,”.วันที่ 14 กรกฎาคม 2547
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=58&d_id=58>

_____ . “ชาวเขาดั้งเดิมในเขตพื้นที่สูงของประเทศไทย : พวกเขาเป็นคนสัญชาติไทย
โดยผลของกฎหมายจริงหรือ.” เอกสารเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและ
ประสานงานตามสั่งการของนายกรัฐมนตรี. วันที่ 19 กรกฎาคม 2548
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=130&d_id=130>

บงกช นภาอัมพร. “อ.เตี๋ยมมองผ่าน อ.แห้ว แล้วเจอ...ตัวเอง...CCL1..CCL2..ครูใหญ่โรงเรียน
สำหรับคนไร้รัฐคนไร้สัญชาติ.”. วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2549
<<http://www.archanwell.org/autopage/print.php?t=1&sid=325&did=324&page=1>>

บงกช นภาอัมพร และพงษ์เทพ ยังสมชีพ (ผู้แปล). “พัฒนาการของแนวคิดเรื่องสัญชาติ และความ
พยายามที่จะขจัด ปัญหาความไร้รัฐ ในประเทศไทย (Nationality developments in
Thailand and efforts engaged by the Thai Government to reduce statelessness).”
UNHCR, 2550.

<http://www.archanwell.org/autopage/showpagephp?t=1&s_id=329&d_id=328>

พงษ์เทพ ยังสมชีพ. "การตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อพิสูจน์สัญชาติไทย." วันที่ 19 สิงหาคม 2547

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=73&d_id=73>

"ความไร้สัญชาติของชาวบ้านท่าดอน : ปัญหาและแนวทางการแก้ไข." เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2545

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=289&d_id=288>

"ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทางกฎหมายที่จะให้สัญชาติไทยแก่คนหนีภัยความตายจากแผ่นดินพม่ามาสู่แผ่นดินไทย : กรณีอาจารย์อายุ นามเทพ.", 2548.

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=128&d_id=128>

"คำถามการวิจัยเพื่อการพัฒนาสิทธิของเด็กไร้รากเหง้าในประเทศไทย." เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2545

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=306&d_id=305>

"เด็กไร้รัฐและเด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย : คือใครบ้าง ? จำแนกอย่างไร ? แก้ไขอย่างไร ?" เอกสารประกอบงานเพื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนศึกษาหามาตรการในการแก้ไขปัญหาเด็กไร้สัญชาติตามคำสั่งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2549

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=253&d_id=250>

"แนวคิดในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย..

พฤศจิกายน 2545

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=76&d_id=76>

“ปัญหาคนไร้สัญชาติที่แม่อยู่ : พวกเขาเป็นคนสัญชาติพม่าจริงหรือ ?” มติชน 26 (9360) วันที่ 25 ตุลาคม 2546 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=81&d_id=81>

“ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล : จากใจรัฐไทยต่อคนไร้สัญชาติ.” มติชน 27 (9724) วันที่ 24 ตุลาคม 2547 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=88&d_id=88>

ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. 2548 : เป้าหมายคือใคร ?”, 2548. <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=154&d_id=147>

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “สถานภาพความเป็นบุคคลตามกฎหมาย สูสิทธิ การมีสัญชาติของเด็กที่มีปัญหาในการพิสูจน์ตน.” วารสารสิทธิมนุษยชน, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (เมษายน –มิถุนายน 2546) : 11 –36. <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=275&d_id=274>

“สิทธิมนุษยชนของชุมชนบนพื้นที่สูงของประเทศไทย : แนวคิดในการจัดการ.” เอกสารประกอบการประชุมกลุ่มกฎหมายสิทธิมนุษยชน, ในที่ประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2546 วันที่ 17 กันยายน 2546 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=40&d_id=40>

“สิทธิของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : ข้อคิดและทางเลือกนโยบายของรัฐไทย,” หนังสือที่ระลึกวันครบรอบ 72 ปีของท่านศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี เภษมทรัพย์, วันที่ 13 ตุลาคม 2542 <http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=36&d_id=36>

หนังสือและบทความที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาคนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลในประเทศไทย
หนังสือและบทความในหนังสือ

ปิ่นแก้ว อุณแก้ว.คนไร้รัฐไร้สัญชาติในรัฐไทย. .กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน,2550.

สุรีย์พร พันพิ่ง และคนอื่นๆ. คนรับใช้ในบ้าน : แรงงานอพยพจากประเทศพม่า. พิมพ์ครั้งที่ 1.
นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, มปป.

บทความจากหนังสือ

ธนาสิทธิ์ สุวรรณประทีป. “ฝนที่ตกไม่ทั่วฟ้า.”วารสารชนเผ่าพื้นเมือง. ปีที่ 13 ฉบับที่ 24
(มกราคม-มิถุนายน 2550) : 77-81.

วิทยานิพนธ์

บุญเลิศ วิเศษปรีชา. “เปิดพรมแดน โลกของคนไร้บ้าน”วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยาบัณฑิต, คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

บทความจากเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

กานต์ เสริมชัยวงศ์. ได้ตัวกลับบ้านเพราะตั้งครมร์ : ทุกข์กรรมของหญิงต่างชาติในประเทศไทย
(ออนไลน์) (เมื่อ 15 ธันวาคม 2547)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=98&d_id=98>

จันทราภา นนทวาสี. “การลุกขึ้นสู้อีกครั้งของคนแฉ่ลี และมรดกบาปที่ไม่ได้ก่อ” มติชน ปีที่ 29
ฉบับที่ 10326 (18 มิถุนายน 2549)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=321&d_id=320>

ดรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล. “ใกล้ถึงเวลาที่ ‘จอบี’ จะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยสมบูรณ์ ?” มติชน ปีที่
29 ฉบับที่ 10480 (19 พฤศจิกายน 2549)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=333&d_id=332>

_____ .กิตติพงษ์ ศิลปวงศ์เจริญ : คนไร้เอกสารพิสูจน์ทราบตัวบุคคลด้วยเพราะ
ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของบุพการี กับความพยายามในการผ่านคืนวันแห่งความกลัวและ

หวาดระแวงไปด้วยกัน. (ออนไลน์) (เมื่อ 1 มิถุนายน 2548)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=150&d_id=151>

.....ชุมชนที่ย่อยยับ บ้านวังใหม่ และความรับผิดชอบที่ต้องทวงถาม”มติชน ปี
ที่ 28 ฉบับที่ 10109 13 พฤศจิกายน 2548

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=224&d_id=224>

ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง. เมื่อมนุษย์ที่ไม่มีเลข 13 หลัก ป่วยหนัก : กรณีของเด็กชายวิษณุ หลานยาย
เชื้อสายมอญที่เข้าเมืองปี 2506 ป่วยเป็นไส้ติ่งอักเสบ (ตอนที่ 1). (ออนไลน์)

<<http://gotoknow.org/blog/chon-statelessperson/101597>> (เมื่อ 7 มิถุนายน 2550)

..... เมื่อมนุษย์ที่ไม่มีเลข 13 หลัก ป่วยหนัก : กรณีของเด็กชายวิษณุ หลาน
ยายเชื้อสายมอญที่เข้าไทยปี 2506 ป่วยเป็นไส้ติ่งอักเสบ (ตอนจบ) (ออนไลน์)

<<http://gotoknow.org/blog/chon-statelessperson/101887>> (เมื่อ 8 มิถุนายน 2550)

..... นื่องออยล์ : บาปบริสุทธิ์ตัวน้อยแห่งแม่อาาย...เสียชีวิตแล้ว. (ออนไลน์)

<<http://gotoknow.org/blog/chonruitai-legal-clinic/41813>> (เมื่อ 31 กรกฎาคม 2549)

..... ครอบครัวอุลลาห์ : คนไร้รัฐจากแคว้นอรากัน. (ออนไลน์)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=175&d_id=175>

(เมื่อ 26 กรกฎาคม 2548)

..... การติดตามและให้ความช่วยเหลือ “บาปบริสุทธิ์แห่งแม่อาาย” (ออนไลน์)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=286&d_id=285>

(เมื่อ 16 เมษายน 2549)

ธันวา สิริเมธี. “อาจารย์อายุ นามเทพ : ชีวิตดั่งนิยายของนักเปียโนไร้สัญชาติ,” สาละวินโพสต์

ฉบับที่ 22 (วันที่ 1 เมษายน —15 พฤษภาคม พ.ศ.2548)

<<http://www.salweennews.org/dream%20sp%2022.htm>>

บงกช นภาอัมพร. บ๊อบบี้ CCL และ ITV : ปราบปรามการฉ้อโกงการแก้ปัญหาความไร้รัฐโดยงานวิจัยและ
สื่อเพื่อสิทธิมนุษยชน. (ออนไลน์) (เมื่อ 12 ธันวาคม 2549)

http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=336&d_id=335

_____ . “แม่และสัญชาติไทย : เกือบ 40 ปีที่รอคอยของ (อดีต) เด็กชายบ๊อบบี้ สุทธิ
บุตร” มติชน. ปีที่ 29 ฉบับที่ 10508 (เมื่อ 17 ธันวาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=338&d_id=337>

พรพรรณ บุรณินสง่า. “ซาละเล้ง บุรณินสง่า.....แม่ไร้รัฐ ไร้สัญชาติ... แต่ไม่ไร้ความเป็นแม่ -
ของขวัญของแม่ : จากใจลูกที่มีแม่ไร้สัญชาติ....ก่อนจะถึงวันแม่(ไร้สัญชาติ),” มติชน ปีที่
29 ฉบับที่ 10375 (เมื่อ 6 สิงหาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=315&d_id=314>

พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร. คุณชลฤทัยแจ้งมาว่า น้องออย สุพัตรา ซอหรั่ง ปลอดภัยแล้วค่ะ แต่ยังคง
ให้อี้ออกซิเจน : กระทั่งเพื่อเล่าเรื่องของน้องออยให้สังคมได้รับรู้. (ออนไลน์)

<[http://www.archanwell.org/newwebboard/main.php?board=](http://www.archanwell.org/newwebboard/main.php?board=000235&topboard=1)

000235&topboard=1> (เมื่อ 19 มีนาคม 2549)

_____ . กรณีของน้องออย สุพัตรา ซอหรั่ง : การต่อสู้ครั้งใหม่ของแม่และป้าซึ่ง
เป็นอดีตคนไร้สัญชาติเพื่อลูกและหลานน้อยที่ยังไร้สัญชาติ. (ออนไลน์)

<[http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=](http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=290&d_id=289)

1&s_id=290&d_id=289> (เมื่อ 7 พฤษภาคม 2549)

_____ . กระทรวงสาธารณสุขได้เรียนรู้อะไรจากการตายของน้องออย ?
(ออนไลน์) <<http://gotoknow.org/blog/msa-by-law/40986>> (เมื่อ 26 กรกฎาคม 2549)

_____ . “จอบี : สิทธิที่คนตกหล่นจากทะเบียนราษฎรจะร้องขอต่ออำเภอที่จะ
พิสูจน์ความเป็นราษฎรไทยมีหรือไม่?”, “สาละวินโพสต์” ฉบับที่ 35 (16 พฤศจิกายน - 31
ธันวาคม พ.ศ.2549) <<http://www.salweennews.org/law%20sp%2035.htm>>

_____ . “กรณีน้องขวัญและน้องวิน : มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับ
เด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญธรรม ?” สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 34 (1 ตุลาคม - 15 พฤศจิกายน
2549) <<http://www.salweennews.org/law%20sp%2034.htm>>

_____ . “กิตติทัศน์ ชาญสมุทร : เกิดในไทยจากพ่อไทย ก็ตกเป็นเด็กไร้รัฐได้,” มติ
ชน ปีที่ 29 ฉบับที่ 10214 (เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2549)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=262&d_id=262>

_____ . “ปัญหาคนไร้สัญชาติที่แม่อายุ : พวกเขาเป็นคนสัญชาติพม่าจริงหรือ ?,”
มติชน ปีที่ 26 ฉบับที่ 9360 (เมื่อ 25 ตุลาคม 2546)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=81&d_id=81>

_____ . “จอบิ : คนไร้สัญชาติ สิทธิในความสงบสุขของชีวิตมีไหม? ”มติชน วันที่
26 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 หน้า 6
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=60&d_id=60 >

_____ . ชงผิง ยิว : กรณีศึกษาคนไร้รากเหง้าเทียม เพราะไม่อาจได้รับการยอมรับ
โดยบุพการีที่แท้จริง. (เมื่อ 14 สิงหาคม 2550)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=392&d_id=391>

_____ . การตรวจสอบและการประเมินสถานการณ์ด้านคนไร้รัฐในประเทศไทย.
คณะอนุกรรมการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนประจำปี พ.ศ.2546 ของ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (15 กุมภาพันธ์ 2545)
<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=17&d_id=17>

พันธุทิพย์ สายสุนทร และ ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง. “ซาละเล้ง หรือภาวินี บุรสีนสง่า : แม่ผู้ไร้รัฐซึ่งหนี
ภัยความตายมาจากประเทศกัมพูชา,” สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 32 (วันที่ 1 กรกฎาคม –15
สิงหาคม.2549) <<http://www.salweennews.org/law%20sp%2032.htm>>

ไสแดง แก้วธรรม. รายงานย้อนหลังชีวิตของน้องออย ด.ญ.สุพัตรา ซอหรั่ง ชาวแม่เฒ่า ที่ อ.

แหวง เคยให้ชีวิตใหม่ น้องออยไว้. (ออนไลน์) (เมื่อ 8 สิงหาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=318&d_id=317>

วุฒิ บุญเลิศ. จดหมายบอกข่าวการรวมตัวตัวกันของชาวกะเหรี่ยงแห่งสวนผึ้งเพื่อพี่น้องกะเหรี่ยง

ไร้รัฐ. (ออนไลน์) (เมื่อ 3 สิงหาคม 2548)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=180&d_id=180>

วรรณทนี รุ่งเรืองสภาคูล. สภาพปัญหา และสาเหตุของปัญหาความไร้รัฐและไร้สัญชาติในประเทศไทย

ไทย. (ออนไลน์) (เมื่อ 13 มีนาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=269&d_id=268>

_____ .ความคืบหน้าฐานข้อมูลเด็กที่ไม่ได้รับการจดทะเบียนการเกิด และสถานะ

บุคคล เป็นรายกรณี จังหวัดเชียงราย. (ออนไลน์) (เมื่อ 27 มิถุนายน 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=307&d_id=306>

_____ .งานขจัดคนไร้รัฐและคนไร้สัญชาติของศูนย์ช่วยเหลือประชาชนด้าน

กฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ จากอดีต ปัจจุบัน .. สู่นาคต (ออนไลน์)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=63&d_id=63>

(เมื่อ 25 กรกฎาคม 2547)

สรินยา กิจประยูร. น้องเบลล์ : คลื่นชีวิตที่ยังขาดกระหน่ำคนไทยไร้สัญชาติ หลังคลื่นสึนามิ (ออนไลน์)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=310&d_id=309>

(เมื่อ 30 มิถุนายน 2549)

_____ . "เรื่องของ"ชัย" และอีกหลายคนไทยที่ต้องการทางออก," มติชน ปีที่ 29

ฉบับที่ 10445 (เมื่อ 15 ตุลาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=327&d_id=326>

สรินยา กิจประยูร และชุตินิ งามอรุเลิศ. "12 ปี แห่งการรอคอยข้ามทศวรรษ : เสี่ยงครวญจากชาว
ถิ่นไท..ที่ถูกลืม," มติชน ปีที่ 28 ฉบับที่ 10011 (เมื่อ 7 สิงหาคม 2548)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=184&d_id=184&page=1>

อนันต์ หุมแพง. การต่อสู้เพื่อแก้ไขปัญหาความไร้สัญชาติของอนันต์ หุมแพง : กำลังใจและ
ความรู้สึก. (ออนไลน์) (เมื่อ 5 กรกฎาคม 2549)

<http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=311&d_id=310>